

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας
Τάξεως για το νομοσχέδιο «Ο περί της Λειτουργίας και Χρήσης στη Δημοκρατία
του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) Νόμος του 2023»**

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Φωτεινή Τσιρίδου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Νίκος Γεωργίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ της 10^{ης} Μαΐου και της 22^{ας} Νοεμβρίου 2023.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής η Αρχιπρωτοκολλητής, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Υφυπουργείου Ναυτιλίας, της Κυπριακής Υπηρεσίας Πληροφοριών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Το Υπουργείο Εσωτερικών, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της κ. Γιώργος Κουκουμάς και Σωτήρης Ιωάννου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθεσίας για την αντικατάσταση του υφιστάμενου εθνικού νομικού πλαισίου που αφορά στην εγκατάσταση του Εθνικού Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν και την εισαγωγή των αναγκαίων

εφαρμοστικών διατάξεων, ώστε να επιτευχθεί η συμμόρφωση με τις πιο κάτω Πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

1. Την Πράξη περί των όρων προσχωρήσεως της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας και των προσαρμογών των συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, και ειδικότερα την παράγραφο 2 του άρθρου 3 αυτής.
2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1860 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28^{ης} Νοεμβρίου 2018 σχετικά με τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν για την επιστροφή παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών.
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1861 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28^{ης} Νοεμβρίου 2018 σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) στον τομέα των συνοριακών ελέγχων, την τροποποίηση της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας Σένγκεν και την τροποποίηση και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1987/2006.
4. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1862 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28^{ης} Νοεμβρίου 2018 σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας και της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, την τροποποίηση και κατάργηση της απόφασης 2007/533/ΔΕΥ του Συμβουλίου και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1986/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της απόφασης 2010/261/ΕΕ της Επιτροπής.

5. Την Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2017/1528 της Επιτροπής της 31^{ης} Αυγούστου 2017 που αντικαθιστά το παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης 2013/115/ΕΕ για το εγχειρίδιο SIRENE και άλλα μέτρα εφαρμογής σε σχέση με το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν Δεύτερης Γενιάς (SIS II).
6. Την Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2021/31 της Επιτροπής της 13^{ης} Ιανουαρίου 2021 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1862 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ελάχιστα πρότυπα ποιότητας δεδομένων και τις τεχνικές προδιαγραφές για την εισαγωγή φωτογραφιών, προφίλ DNA και δακτυλοσκοπικών δεδομένων στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας και της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, και για την κατάργηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2016/1345 της Επιτροπής.
7. Την Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2020/2165 της Επιτροπής της 9^{ης} Δεκεμβρίου 2020 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ελάχιστα πρότυπα ποιότητας δεδομένων και τις τεχνικές προδιαγραφές για την εισαγωγή φωτογραφιών και δακτυλοσκοπικών δεδομένων στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) στον τομέα συνοριακών ελέγχων και της επιστροφής.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου προβλέπονται κυρίως τα ακόλουθα:

1. Ο καθορισμός της Αστυνομίας Κύπρου ως κεντρικής αρμόδιας αρχής για την εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση του Εθνικού Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (N. SIS) και για την εισαγωγή καταχωρίσεων στο Κεντρικό SIS.
2. Ο καθορισμός των εθνικών αρχών οι οποίες δύνανται να έχουν πρόσβαση στις καταχωρίσεις που περιλαμβάνονται στο σύστημα, καθώς και αυτών οι οποίες δύνανται να υποβάλουν αίτημα εισαγωγής καταχωρίσεων στο Κεντρικό SIS για

σκοπούς εκτέλεσης των αρμοδιοτήτων τους.

3. Ο ορισμός της Εθνικής Υπηρεσίας N.SIS, η οποία αποτελεί υπηρεσία της Αστυνομίας Κύπρου και υπάγεται στο Τμήμα Πληροφορικής της Αστυνομίας Κύπρου.
4. Ο ορισμός του εθνικού γραφείου SIRENE, το οποίο υπάγεται στη Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Ένωσης και Διεθνούς Συνεργασίας του Αρχηγείου Αστυνομίας, ως αρμόδιου οργάνου για σκοπούς ανταλλαγής συμπληρωματικών πληροφοριών για καταχωρίσεις που περιλαμβάνονται στο σύστημα.
5. Ο καθορισμός διαδικασίας προσθήκης ειδικής ένδειξης αναφορικά με τη μη εκτέλεση καταχώρισης στο Κεντρικό SIS.
6. Ο καθορισμός των προϋποθέσεων που αφορούν την εισαγωγή, τη χρήση φωτογραφιών, εικόνων προσώπων και δακτυλικών αποτυπωμάτων, καθώς και προφίλ DNA στις καταχωρίσεις.
7. Η διασφάλιση της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που εισάγονται στο Κεντρικό SIS.
8. Ο καθορισμός του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ως Εθνικής Εποπτικής Αρχής για τον έλεγχο της νομιμότητας της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων σε σχέση με καταχωρίσεις στο Κεντρικό SIS.
9. Η θέσπιση κυρώσεων σε περίπτωση αναζήτησης στα δεδομένα του εθνικού αντιγράφου ή στις καταχωρίσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο Κεντρικό SIS, καθώς και σε περίπτωση ανταλλαγής πληροφοριών κατά παράβαση των νόμιμων διαδικασιών.
10. Ο καθορισμός ένδικων μέσων για την εξασφάλιση του δικαιώματος προσφυγής κατά απόφασης που αφορά σε καταχωρίσεις δεδομένων που εισάγονται στο Κεντρικό SIS.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί των προνοιών του νομοσχεδίου ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέφερε ότι το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο ψηφίστηκε για σκοπούς εφαρμογής των υποχρεώσεων που απορρέουν για την Κυπριακή Δημοκρατία από την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν Δεύτερης Γενιάς (SIS II), πλαίσιο το οποίο δεν έχει ακόμη τεθεί σε εφαρμογή, αφού η διαδικασία αξιολόγησης της Κύπρου από την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ολοκληρωθεί. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι, εν αναμονή της ολοκλήρωσης της διαδικασίας αξιολόγησης της Κύπρου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έγκρισης της απόφασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πρόσβαση της Κύπρου στο εν λόγω σύστημα, εκδόθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση τρεις νέοι κανονισμοί, που διαλαμβάνουν την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) στον τομέα των συνοριακών ελέγχων, στον τομέα της αστυνομικής και της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και στη χρήση του εν λόγω συστήματος για την επιστροφή παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών. Συναφώς, το υπό εξέταση νομοσχέδιο αποσκοπεί στην αντικατάσταση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου με νέο νομικό πλαίσιο για σκοπούς θέσπισης εφαρμοστικών διατάξεων για τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι ήδη έχουν τεθεί σε ισχύ.

Σημειώνεται ότι πριν από την έναρξη της συζήτησης του εν λόγω νομοσχεδίου επί της αρχής ενώπιον της επιτροπής υποβλήθηκαν σε αυτήν, τόσο από την Υπηρεσία Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Βουλής των Αντιπροσώπων όσο και από την Επιτροπή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, σημειώματα με παρατηρήσεις που αφορούσαν το λεκτικό ορισμένων προνοιών του νομοσχεδίου σε σχέση με το λεκτικό των αντίστοιχων διατάξεων των ευρωπαϊκών κανονισμών.

Οι εκπρόσωποι της Αστυνομίας Κύπρου ενημέρωσαν την επιτροπή ότι η πλήρης ένταξη της Δημοκρατίας στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν περιλαμβάνει τη διαδικασία

αξιολόγησης, η οποία έχει ήδη ξεκινήσει, και προϋποθέτει τη λήψη μιας σειράς τεχνικών και νομικών μέτρων. Συναφώς, τόνισαν την ανάγκη έγκαιρης προώθησης του εν λόγω νομοσχεδίου στην ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων, καθότι μέρος του εν λόγω συστήματος έχει ήδη ξεκινήσει τη λειτουργία του από τις 25 Ιουλίου του τρέχοντος έτους.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, στη βάση της συζήτησης που διεξήχθη επί των προνοιών του νομοσχεδίου και των σημειωμάτων που υποβλήθηκαν, επανεξέτασε το νομοσχέδιο και, σε συνεργασία με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και άλλους αρμόδιους φορείς, υπέβαλε αναθεωρημένο κείμενο αυτού τροποποιώντας ορισμένες πρόνοιές του, ώστε να συνάδουν με το λεκτικό των ευρωπαϊκών κανονισμών. Επιπρόσθετα, πέραν των εν λόγω τροποποιήσεων, το αρμόδιο υπουργείο επέφερε στο κείμενο του αναθεωρημένου νομοσχεδίου τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Την προσθήκη, στις πρόνοιες που προβλέπουν τις αρμόδιες αρχές που έχουν δικαίωμα υποβολής αιτήματος εισαγωγής καταχωρίσεων στο Κεντρικό SIS, του Δικαστή Οικογενειακού Δικαστηρίου, για τις καταχωρίσεις που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του.
2. Την προσθήκη, στις ερμηνευτικές πρόνοιες, ερμηνείας του όρου «Εγχειρίδιο SIS», το οποίο απευθύνεται στις αρμόδιες αρχές και διαφοροποιείται από το εγχειρίδιο SIRENE.
3. Τον καθορισμό λεπτομερούς διαδικασίας που αφορά στο δικαίωμα πρόσβασης, διόρθωσης εσφαλμένων δεδομένων και διαγραφής δεδομένων τα οποία δεν έχουν εισαχθεί στο σύστημα νομότυπα.
4. Την παροχή δυνατότητας στο υποκείμενο των προσωπικών δεδομένων να προσφύγει στο Διοικητικό Δικαστήριο δυνάμει των προνοιών του Άρθρου 146 του Συντάγματος, σε περίπτωση απόφασης του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων

Προσωπικού Χαρακτήρα για περιορισμό του αιτήματός του για διόρθωση δεδομένων που δεν έχουν εισαχθεί νομότυπα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου, ως αυτό αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, στο στάδιο της συζήτησής του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

5 Δεκεμβρίου 2023

Αρ. Φακ.: 23.01.064.022-2023

ΚΣ/ΧΧΡ/ΝΚ